

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

—

Prosinec 2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

—

Kryštof Kruliš, Václav Lídí

Prosinec 2014

Ministry of Foreign Affairs
of the Czech Republic

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

CES
Centre of European Studies
University of Economics, Prague

British Embassy
Prague

European
Commission
Representation in the Czech Republic

US
embassy

Konrad
Adenauer
Stiftung

EMBASSY OF SWEDEN

Mezinárodní konference „TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii” se uskutečnila v Praze 6. listopadu 2014. Konference byla podpořena Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a dalšími partnery.

© 2014 Asociace pro mezinárodní otázky. Všechna práva vyhrazena. Názory vyjádřené v textu nejsou oficiálním stanoviskem vydavatele.

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

–
Prosinec 2014

Proces vyjednávání o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP) byl oficiálně zahájen na summitu G8 v Severním Irsku 17. června 2013. Myšlenka propojit dvě největší ekonomiky (EU a USA) ve velký transatlantický trh trvá už od 90. let 20. století. Nicméně od všech iniciativ, které se do dnešního dne pokusily o vytvoření komplexní zóny volného obchodu mezi těmito dvěma stranami, se upustilo ještě před dosažením pokročilejšího stádia.

V průměru má vzájemný obchod se zbožím a službami mezi EU a USA již nyní hodnotu 2 miliard euro denně. Oboustranná výměna přímých investic také významně napomáhá při vytváření pracovních míst na obou stranách Atlantiku, což je nezbytné pro vzájemnou výměnu know-how. Kromě toho jsou dobře fungující transatlantické vztahy v oblasti kultury, politiky a ekonomiky potřebné pro zachování samotného konceptu západní civilizace ve 21. století.

V současné době, kdy je cítit dopad globální ekonomické krize, může stále nevyužitý potenciál transatlantického trhu vypadat jako marnotratný přepych. Odstranění nákladů zbytečně vynaložených na vypořádání se s dvojími regulačními standardy a celkové uvolnění úspor z rozsahu transatlantického trhu by mohly být tolik potřebným podnětem pro zvýšení konkurenceschopnosti a vytváření pracovních příležitostí na obou březích Atlantiku.

Česká veřejnost, a dokonce i velká část podnikatelské sféry, se zdají být poněkud zdrženliví ve vyjadřování jakéhokoliv postoje k probíhajícím jednáním o TTIP. Existují pro to různá vysvětlení. Například zdoluhavý proces vyjednávání dohody o volném obchodu (podobné vyjednávání mezi EU a Kanadou trvalo sedm let) může vytvořit falešný pocit, že zbývá stále dostatek času pro vytvoření postoje k TTIP. Nicméně přednesení nových otázek k prodiskutování v pozdějších fázích jednání nepředstavuje vždy nejlepší strategii, jak dosáhnout požadovaného výsledku. Až donedávna byla také veřejná debata o TTIP omezena diskrétní povahou vyjednávání o TTIP. To už neplatí. Na začátku října 2014 Rada EU zpřístupnila svoji směrnici k jednání o TTIP (č. 11103/13). Díky odstranění této překážky může být diskuze o TTIP transparentní a bez zátěže zbytečných spekulací.

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) spolupořádala 6. listopadu 2014 mezinárodní konferenci [TTIP: Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii](#). Hlavním cílem konference bylo podnítit debatu o TTIP v České republice a umožnit českým zainteresovaným osobám setkat se s významnými osobnostmi participujícími na vyjednávacím procesu, včetně hlavního vyjednávače dohody za Evropskou unii, Ignacia Garcia Barcera. Do pořádání konference se zapojily kromě AMO také Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Centrum evropských studií Vysoké školy ekonomické, Britské, Americké a Švédské velvyslanectví v ČR, Zastoupení Evropské komise v ČR a Konrad-Adenauer-Stiftung.

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

–
Prosinec 2014

Konference se skládala z úvodního slova, čtyř panelů a představení nového research paperu AMO analytiků Kryštofa Kruliše a Alice Rezkové [The TTIP one year on and the Czech position: Measuring the benefits and identifying threat](#). Panelisté pokryli široké spektrum otázek souvisejících s dohodou o TTIP včetně globálních alternativ, transparentnosti a veřejné podpory, tarifních bariér, netarifních bariér, malých a středních podniků (MSP), vytváření pracovních míst, mechanismu urovnání vztahů mezi investory a státy (ISDS) a energetické bezpečnosti.

Přehled doporučení

- USA a EU již nyní zastupují méně než 50 % světového HDP a jejich podíl na globálním HDP klesá. Pokud chce Západ bránit své demokratické hodnoty a způsob života, je nutné s tímto trendem něco udělat. TTIP představuje nejlepší řešení.
- Čína a několik afrických a jihoamerických států by ztratilo kvůli TTIP podíl na trhu v Evropě. Západ by měl být připravený na politické důsledky této skutečnosti.
- V procesu jsou i další vyjednávání o zónách volného obchodu (Regionální ekonomické partnerství, Transpacifické partnerství), které by mohly v negativním slova smyslu významně ovlivnit stav evropské ekonomiky. Pokud budou dohody o těchto zónách úspěšně uzavřeny a TTIP nikoliv, bude to mít velmi negativní dopad na evropskou ekonomiku.
- S nástupem rozvíjejících se ekonomik jako je Čína, představuje dohoda o TTIP nezbytný nástroj, jenž by umožnil Západu znovunabytí konkurenceschopnosti díky výhodám úspor z rozsahu, které by přinesl velký transatlantický trh.
- V ideálním světě by byly všechny záležitosti týkající se obchodu a investic řešeny v rámci Světové obchodní organizace. TTIP by mohlo představovat první krok ke spuštění procesů, jež by navrátily Světovou obchodní organizaci zpátky do centra globálních obchodních jednání.
- Proces vyjednávání o TTIP je nesrovnatelně transparentnější než jakákoliv starší podobná dohoda. Nicméně komunikace s veřejností by měla pokračovat a nadále se ještě zlepšovat. Vyjednávající by měli být schopní nalézt způsob, jak zobecnit své závěry pro široké veřejné využití. Je také nezbytné vysvětlovat lidem, že již existují dohody, které se týkají určitých oblastí transatlantického obchodu, jako například Všeobecná dohoda o clech a obchodu. Je taktéž nutné vysvětlovat lidem, že transatlantický obchod se již řídí pravidly Světové obchodní organizace.

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

–
Prosinec 2014

- Role nevládních neziskových organizací v procesu vyjednávání je nenahraditelná. NNO podněcují veřejné debaty a upozorňují na selhání ve veřejných a státních sektorech.
- Díky TTIP by bylo možné se vyhnout dvojitým kontrolám i zbytečné byrokracii.
- TTIP by mělo zlepšovat evropské standardy a ne naopak. Standardy jsou nakonec to, na čem skutečně záleží. Pokud váš obchodní blok stanovuje standardy, pak máte nezměrnou výhodu nad svými soupeři. Pokud však váš blok tuto schopnost ztratí, budete nuceni dodržovat standardy ostatních, což pro vás může představovat nevýhodu. Ambiciózní podoba TTIP může být nástrojem, který pomůže zachovat pozici našich ekonomik při nastavování všeobecných standardů.
- Růst je převážně přitahován do oblastí, kde jsou možné inovace a kreativita. Proto by TTIP mělo také zahrnovat volné přeshraniční toky dat, neboť přesně to je oblast představující velký potenciál pro budoucí růst.
- Pokud ISDS nebude nedílnou součástí smlouvy s USA, EU nemůže předpokládat, že by mohla požadovat ISDS od jiných partnerů, například Číny.
- Oba partneři by měli jedinečnou příležitost liberalizovat obchod v energetice. Nicméně EU by si měla být vědoma skutečnosti, že TTIP nevyřeší otázky její energetické bezpečnosti.

1. TTIP a globální alternativy

První vstup do debaty o TTIP a jeho alternativách ve světě globálního obchodu poskytl **Gabriel Felbermayr**, ředitel Ifo Center for International Economics, které připravilo jednu z klíčových komplexních dopadových studií o TTIP. Felbermayr připomenul, že TTIP by bylo nejrozsáhlejší zónou volného obchodu, jaká kdy byla vytvořena. Nicméně podíl EU a USA na světovém HDP klesá. Západ již nyní reprezentuje méně než 50 % světového HDP. Pokud proto chceme bránit naše demokratické hodnoty, jak podotknul Felbermayr, musíme s tímto trendem něco udělat. TTIP se zdá být nejlepším a jediným řešením. Felbermayrovi kolegové z Ifo Center for International Economics simulovali několik různých scénářů dopadu TTIP na evropské ekonomiky a došli k závěru, že ve všech scénářích je dopad pozitivní. Nicméně simulace rovněž ukazují, že Čína a několik afrických a jihoamerických zemí by ztratily díky dohodě podíl na trhu v Evropě. Evropané by například dováželi méně sojových bobů z Brazílie a začali dovážet více z USA. Měli bychom být připraveni na politické důsledky této skutečnosti. Felbermayr dále upozornil publikum, že v procesu jsou další vyjednávání o zónách volného obchodu, které by mohly v negativním slova smyslu významně ovlivnit stav evropské ekonomiky. Nejprve připomenul Regionální ekonomické

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

–
Prosinec 2014

partnerství, dohodu, o které se jedná mezi členskými státy Sdružení národů jihovýchodní Asie a Austrálií, Čínou, Indií, Japonskem, Koreou a Novým Zélandem. Za druhé zmínil Transpacifické partnerství (TPP), o kterém se vyjednává mezi Austrálií, Brunejí, Kanadou, Chile, Japonskem, Malajsií, Mexikem, Novým Zélandem, Peru, Singapurem, USA a Vietnamem. Závěrem uvedl, že pokud budou dohody o zónách volného obchodu úspěšně uzavřeny a TTIP nikoliv, bude to mít velmi negativní dopad na evropskou ekonomiku. Výhody TTIP jednoznačně převažují nad možnými riziky.

Stanovisko USA představila **Elena Bryan**, která vyjádřila názor, že USA nedávají přednost dohodě o TPP před TTIP. Připustila nicméně, že jednání o TPP začala dříve, a proto také mohou být dříve dokončena. Domnívá se, že vyjednávání jsou složitější pro EU, neboť je to mezinárodní organizace a nikoliv pouhý stát. Nechce stanovit konečný termín pro vyjednávání. Nicméně si myslí, že v roce 2015 se dosáhne významného pokroku. Obě strany hledají pracovní místa a růst a tato dohoda jim je zajistí.

Ivan Hodač připomenul, že automobilový průmysl v Evropě má stále jisté pochybnosti o dohodách o volném obchodu s Japonskem a Jižní Koreou, ale nemá žádné pochybnosti o TTIP.

V projevech několika řečníků se opakovaně zmiňovala role Číny. Například **David Henig** zdůraznil, že s nástupem rozvíjejících se ekonomik jako je Čína, představuje dohoda o TTIP nezbytný nástroj, jenž by nám umožnil znovunabytí konkurenceschopnosti díky výhodám úspor z rozsahu, které by přinesl velký transatlantický trh. V podobném duchu uvedla i **Hendrike Kuehl**, že její organizace, Trans-Atlantic Business Council, sdružuje 70 velkých firem, z nichž polovina je z USA a druhá polovina z EU. Všechny podporují TTIP. Stojíme před relativním úpadkem Západu, který by mohl být napraven prohloubením transatlantické spolupráce.

Podle **Radka Špicara** se EU nachází ve složitější situaci než USA, neboť nemá žádnou alternativu k TTIP. Naopak USA se účastní procesu vyjednávání o TPP, což může pro USA znamenat alternativu, která není EU dostupná. Přál by si, aby se mezi USA a EU alespoň něco podepsalo, i kdyby to nebyla příliš ambiciózní dohoda. Vystoupení zakončil prohlášením, že navzdory žádostem o komplexní TTIP by byla dokonce i mírná podoba dohody o TTIP lepší než žádná.

Dita Charaznová závěrem uvedla, že v ideálním světě by byly všechny záležitosti týkající se obchodu a investic řešeny v rámci Světové obchodní organizace. Spolu s **Andersem Wahlbergem** vyslovila přání, aby dohoda o TTIP představovala první krok na cestě k navrácení těchto otázek na multilaterální fórum.

2. Transparentnost a veřejná podpora procesu

Transparentnost a získávání myslí a srdcí lidí pro TTIP byly druhým nejčastěji se opakujícím tématem konference. **Ignacio Garcia Bercero** zmínil důležitou roli občanské společnosti v průběhu vyjednávání o TTIP a také následné kontrolování naplňování dohody.

Dita Charaznová se domnívá, že existují mezi širokou mezinárodní veřejností značné obavy vzhledem ke skutečnosti, že stranami dohody jsou dva největší ekonomičtí hráči. Nepamatuje si transparentnější proces jednání. Komunikace s veřejností by nicméně měla pokračovat a nadále se ještě zlepšovat. Vyjednávající by měli být schopni nalézt způsob, jak zobecnit své závěry pro široké veřejné využití.

Podle **Vladimíra Bärtla** představuje dohoda o TTIP pro Českou republiku podobnou výzvu jako vstup do EU před deseti lety. Transparentnost vyjednávacího procesu má zásadní význam. Kromě toho je v procesu vyjednávání nenahraditelná role nevládních neziskových organizací. NNO podněcují veřejné debaty a upozorňují na selhání ve veřejných a státních sektorech. **Vladimír Dlouhý** varoval, že téma TTIP je v ČR jedním z nejméně diskutovaných.

Anders Wahlberg prohlásil, že ve Švédsku jsou i odbory ve většině případů zastánci dohody o TTIP. Obavy týkající se TTIP jsou ve Švédsku spojeny především se znepokojením nad zachováním norem pro bezpečnost potravin a chov zvířat a dopadem ISDS na regulatorní schopnosti státu. Podobně jako Wahlberg zdůraznil i **David Henig**, že jeho země plně podporuje TTIP. Navzdory váhání některých lidí v Británii by TTIP přineslo ekonomické výhody všem vrstvám britské společnosti. Jako příklad uvedl uzavření dohody o volném obchodu s Jižní Koreou, díky které se britský vývoz do této země zvýšil o třetinu. Zmínil také nezbytnost vysvětlovat lidem, že již existují dohody týkající se v určitých oblastech transatlantického obchodu, jako například Všeobecná dohoda o clech a obchodu (nyní součást Světové obchodní organizace). S nadsázkou řekl, že nižší cena iPadu z USA by mohla přesvědčit významnou část obyvatel Evropy k podpoře TTIP.

Daniele Basso uvítala v otázce transparentnosti skutečnost, že mandát EU pro TTIP se stal veřejným a vyjádřila naději, že to bude normou pro všechna další vyjednávání o dohodách o volném obchodu. Také **Luisa Santos** zmínila, že nikdy v minulosti nedošlo k tak transparentnímu vyjednávání mezinárodní obchodní dohody.

Pokud se jedná o mýty, které TTIP obklopují, zmínil **Gabriel Felbermayr** všeobecně rozšířený názor, že většina Němců je proti této dohodě. Ve skutečnosti provedl nedávno týdeník Spiegel průzkum veřejného mínění o dohodě o TTIP a výsledky ukázaly, že 60 % Němců fakticky dohodu podporuje. Je však pravda, že odpůrci TTIP jsou v Německu daleko hlasitější než jeho zastánci.

Charaznová a Bercero se shodli, že pokud jedna země odmítne TTIP, pak je po všem. Měli bychom se zaměřit na práci s veřejností a náležitě TTIP vysvětlovat.

3. TTIP a tarify

Ignacio Garcia Bercero otevřel otázku tarifů tvrzením, že TTIP přinese buď úplné zrušení, nebo výraznou redukci téměř všech současných tarifů. K této záležitosti **Luisa Santos** uvedla, že v některých odvětvích, jako je například textilní průmysl, zůstávají tarify stále vysoké a jejich snížení by bylo důležitým stimulem pro exportéry. **Peter Stračár** také připomenul, že firmy, které sídlí v USA i EU, jako například General Electric, vynakládají ohromné množství peněz za tarify placené za prodej v rámci jedné firmy.

Kryštof Kruliš v prezentaci nového research paperu AMO [The TTIP one year on and the Czech position: Measuring the benefits and identifying threat](#) poukázal také na to, že podle dopadové studie o TTIP, kterou provedlo Centre for Economic Policy Research, by i pouhý scénář snížení tarifů mohl negativně ovlivnit výrobu automobilového průmyslu v EU (vzhledem k tomu, že stávající tarify aplikované v EU v tomto odvětví jsou téměř osmkrát vyšší než v USA). Nicméně pokud scénář bude zahrnovat redukci existujících netarifních bariér, výroba automobilového průmyslu v Evropě může významně profitovat.

Anders Wahlberg uvedl, že Švédsko rozhodně požaduje komplexní formu TTIP. Švédská veřejnost je pro redukci obchodních bariér, neboť Švédsko má malou ekonomiku zaměřenou na export. USA jsou největším exportním trhem pro Švédsko mimo Evropu.

4. TTIP a netarifní bariéry

Pokud se jedná o regulační otázky, **Ignacio Garcia Bercero** prohlásil, že bychom se měli vyhnout dvojím kontrolám i zbytečné byrokracii. Regulační liberalizace by nicméně neměla být na úkor současné úrovně ochrany spotřebitele. Také podle **Dity Charanzové** by TTIP mělo upevňovat evropské standardy a ne naopak. **Luisa Santos** k tomu dodala, že ekonomiky na obou stranách Atlantiku jsou vysoce regulované a občané očekávají zachování současných standardů. Vysoké regulační standardy by neměly být vnímány jen jako regulační bariéry pro podnikání. Vysoké regulační standardy uvalené na evropské i americké výrobce by mohly vést k vyšším výrobním nákladům, ale zároveň by mohly mířit k nejlepší kvalitě a bezpečnosti produktů, což je hlavní důvod, proč zákazníci na světovém trhu dávají přednost výrobkům z EU a USA před produkty zhotovenými v zemích s nižšími standardy.

Také **Martin Tlapa** zmínil, že na TTIP se může nahlížet jako na jedinečnou příležitost redefinovat mezinárodní obchodní standardy. Podobně uvedl i **Radek Špicar**, že standardy

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

–
Prosinec 2014

jsou to, na čem v současném světě skutečně záleží. Pokud váš obchodní blok stanovuje standardy, pak máte nezměrnou výhodu nad svými soupeři. Pokud však váš blok tuto schopnost ztratí, budete nuceni dodržovat standardy ostatních, což pro vás může představovat nevýhodu. Ambiciózní podoba TTIP může být nástrojem, který pomůže zachovat pozici našich ekonomik při nastavování všeobecných standardů.

Bercero dále označil automobilový průmysl, energetiku a udržitelný rozvoj (například pracovní sílu a otázky týkající se životního prostředí) za klíčové oblasti, ve kterých může dohoda přinést značné zisky pro Evropu a Českou republiku. Bercero dále poznamenal, že evropská i americká ekonomika jsou orientované na služby, proto jednání o TTIP usilují o zlepšení kvality služeb a mobility kvalifikovaných pracovníků na obou březích Atlantiku.

Ivan Hodač prohlásil, že pokud by se snížily všechny bariéry, automobilový průmysl by díky dohodě o TTIP zaznamenal celkový možný růst o jednu třetinu. Dohoda se musí přiblížit nejvyšším možným standardům, jinak nebude fungovat tak, jak by měla.

Peter Stračár připomenul, že v současné době je situace ohledně uznávání certifikace taková, že každý produkt vyvinutý současně pro americké a evropské trhy musí být certifikovaný průměrně 1,5krát. S TTIP by se tyto náklady ušetřily a související finance by mohly být použity na jiné účely. Podporuje myšlenku TTIP, neboť dohoda by mohla omezit zbytečnou byrokracii a zdvojování standardů.

Milena Jabůrková uvedla, že růst je převážně přitahován do oblastí, kde jsou možné inovace a kreativita. EU i USA sdílejí hodnoty a respekt k lidským právům, životnímu prostředí a spotřebitelům. Nedokáže si představit, že by TTIP nezahrnulo volné přeshraniční toky dat, neboť přesně to je oblast představující velký potenciál pro budoucí růst.

5. TTIP a malé a střední podniky (MSP)

Elena Bryan zdůraznila, že netarifní bariéry komplikují vzájemný transatlantický obchod především malým a středním podnikům (MSP) a právě MSP by měly vytěžit co nejvíce z této obchodní dohody. **Luisa Santos** k této věci doplnila, že velké společnosti mohou překonat současné transatlantické obchodní bariéry jednodušeji než MSP, neboť mají možnosti pokrýt vyšší náklady spojené s administrativou díky výrobě ve velkém rozsahu. **Vladimír Dlouhý** také zmínil, že TTIP by usnadnilo expanzi na americký trh především v případě evropských MSP.

Jiří Grund řekl, že pro typickou středně velkou firmu v České republice představují USA ideální trh pro expanzi, ale pouze pod podmínkou, že bude TTIP v platnosti. USA jsou atraktivním trhem pro umístění podniku v zahraničí, neboť nabízí nižší ceny energie a

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

–
Prosinec 2014

náklady na pracovní sílu nejsou (zejména v jižních státech USA) výrazně vyšší než v České republice.

Karel Havlíček uvedl, že za posledních 25 let nebyl svět rozdělen podle geostrategických os, nýbrž podle ekonomických. MSP mají nyní lepší šanci dobýt svět díky zmenšující se roli politických hranic. Navzdory tomu zůstávají v zemích, jako je Čína nebo Rusko, investice pro MSP problematické. Proto jsou tedy pro expanzi MSP nejlepším místem USA, neboť americká mentalita a filosofie je podobná evropské a disponuje také demografickým potenciálem pro budoucí růst.

6. TTIP a vytváření pracovních míst

Daniele Basso řekl, že z pohledu Evropské konfederace odborových svazů je vytváření pracovních míst důležitější než růst HDP. Proto je jeho hlavní obavou to, zda TTIP bude mít pozitivní vliv na tvorbu pracovních míst. Požaduje také konkrétní mechanismus pro vymáhání pracovních práv v TTIP. Basso uvedl, že jeho američtí kolegové byli zpočátku nedůvěřiví k TTIP kvůli jejich špatné zkušenosti se Severoamerickou dohodou o volném obchodu, která způsobila, že se velké množství pracovních pozic přesunulo z USA do Mexika. Prohlásil, že toto by se nemělo v případě TTIP stát, neboť v této situaci jsou partneři na podobné úrovni rozvoje. Vidí také v TTIP cestu, jak zlepšovat pracovní standardy v USA. Závěrem Basso nicméně dodal, že žádná dohoda by byla stále lepší než špatná dohoda.

Josef Středula zahájil svůj příspěvek poznámkou, že na ty, kteří jsou nedůvěřiví nebo vyslovují pochyby, se zpravidla okamžitě nahlíží jako na potíživisty. Musíme si být vědomi skutečnosti, že největší výnos z TTIP budou mít USA. Ostatní získají méně. Zmínil také nevýhody vízové politiky USA pro občany z některých členských států EU v porovnání s plnou otevřeností EU americkým občanům. Dohoda bude mít podporu českých odborů pouze pod podmínkou, že zefektivní sociální rozvoj pro všechny a ne pouze pro úzkou skupinu. Požadoval také, aby TTIP nepřipravilo nikoho o zaměstnání. Nakonec Středula vyjádřil poděkování za to, že odbory byly pozvány na tuto konferenci, neboť to pomáhá rozvíjet skutečně transparentní dialog o TTIP.

7. TTIP a ISDS

Otázka ISDS byla zmíněna z několika hledisek. **Elena Bryan** obecně usuzuje, že TTIP by stanovilo pravidla pro investice na světové úrovni. **Vladimír Dlouhý** se domnívá, že pokud ISDS nebude nedílnou součástí smlouvy s USA, nemůžeme předpokládat, že by EU mohla ISDS požadovat i od dalších partnerů, jako je například Čína.

Alice Rezková v prezentaci research paperu AMO [The TTIP one year on and the Czech position: Measuring the benefits and identifying threat](#) ohledně této obavy nicméně zdůraznila, že existuje několik důvodů, včetně již vysoké úrovně právní ochrany investic na obou stranách Atlantiku, které naznačují, že by ISDS mohlo být z TTIP vyloučeno. A to zejména pokud by to způsobovalo zpoždění stěžejních cílů TTIP, především odstranění tarifních a netarifních bariér, liberalizace služeb a otevření trhů pro veřejné zakázky.

Specifický postoj ČR k TTIP byl také několikrát zmíněn. **Dita Charanzová** se domnívá, že ISDS v TTIP by bylo pro ČR skutečně přínosné, neboť tato nová forma urovnávání vztahů by nahradila starou a méně výhodnou bilaterální smlouvu o ochraně investic mezi USA a Českou republikou, a tím by se zlepšila pozice ČR. Také **Luisa Santos** si je vědoma nevýhod, které jsou spojené se starými bilaterálními smlouvami o ochraně investic mezi USA a některými novými členskými státy EU, včetně ČR. Spolu s **Vladimírem Bártlem** je přesvědčena, že nová verze ISDS v TTIP by mohla být lepší.

8. TTIP a energetická bezpečnost

Martin Tlapa zdůraznil geopolitický význam smlouvy mezi EU a USA. Kromě jiných otázek také proto, že díky TTIP by měli oba partneři jedinečnou příležitost liberalizovat obchod s energiemi. **Elena Bryan** však dodala, že TTIP nevyřeší problémy energetické bezpečnosti EU. **Gabriel Felbermayr** potvrdil, že dokonce i v případě, že by americká infrastruktura pro vývoz plynu umožnila zahraniční dodávky ve větším množství, zůstane ruský plyn s největší pravděpodobností pro Evropu stále levnější. Zásoby amerického plynu by proudily především do Asie, kde je plyn v současné době dražší než v Evropě.

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

–
Prosinec 2014

Program konference

Zahájení:

Štěpán Müller, děkan Fakulty mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze

Vladimír Bártl, náměstek ministra průmyslu a obchodu České republiky

Martin Tlapa, náměstek ministra zahraničních věcí České republiky

Panel 1: Globální perspektiva: obchod, konkurenceschopnost a geopolitika

Moderace: **Ivan Hodač**, člen správní rady, Aspen Institute Prague;
bývalý generální ředitel, Evropská asociace výrobců automobilů (ACEA)

Elena Bryan, Senior Trade Representative, Mise Spojených států amerických při EU

Gabriel Felbermayr, ředitel, Ifo Centre for International Economics, München

Ignacio Garcia Bercero, hlavní vyjednaváč k TTIP za Evropskou komisi;
ředitel DG Trade, Evropská komise

Panel 2: Fakta versus mýty: co přinese TTIP?

Moderace: **Petr Kolář**, Senior Advisor, Squire Patton Boggs;
bývalý náměstek ministra zahraničních věcí ČR

Daniele Basso, poradce, Evropská konfederace odborových svazů (ETUC)

Dita Charanzová, členka Evropského parlamentu, ALDE

David Henig, Transatlantic and International Unit, Ministerstvo Spojeného království pro
obchod a inovace

Anders Wahlberg, zástupce ředitele odboru, International Trade Policy Department,
Ministerstvo zahraničních věcí Švédského království

Panel 3: TTIP a konkurenceschopnost podniků

Moderace: **Martin Tlapa**, náměstek ministra zahraničních věcí

Vladimír Dlouhý, prezident Hospodářské komory ČR

Hendrike Kuehl, ředitelka kanceláře EU, Trans-Atlantic Business Council

Luisa Santos, ředitelka odboru mezinárodních vztahů, BusinessEurope

Josef Středula, prezident Českomoravské konfederace odborových svazů (ČMKOS)

Radek Špicar, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Conference Report 5/2014

TTIP – Přínosy a výzvy pro Českou republiku a Evropskou unii

–
Prosinec 2014

Panel 4: Business Leaders' Forum: vliv TTIP na klíčové sektory české ekonomiky

Moderace: **Vladimír Bártl**, náměstek ministra zahraničních věcí

Jiří Grund, ředitel, Grund, a.s.

Karel Havlíček, předseda představenstva, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Ivan Hodač, člen správní rady, Aspen Institute Prague;

bývalý generální ředitel, Evropská asociace výrobců automobilů (ACEA)

Milena Jabůrková, Government Programs Executive, IBM ČR; členka expertního týmu EU, Svaz průmyslu a dopravy ČR

Peter Stračár, CEO pro Central & Eastern Europe, General Electric

Prezentace research paperu AMO [The TTIP one year on and the Czech position: Measuring the benefits and identifying threat](#)

Kryštof Kruliš, analytik, Asociace pro mezinárodní otázky – AMO

Alice Rezková, analytička, Asociace pro mezinárodní otázky – AMO

Powerpointová prezentace research paperu ke stažení [zde](#).

Videozáznam prezentace research paperu na konferenci [zde](#).

Veškeré konferenční materiály, podklady, mediální ohlasy a záznam z Twitterové kampaně pod hashtagem #TTIP_Prague naleznete na webových stránkách AMO [zde](#).

Video záznam z konference je dostupný na **webových stránkách ČT24:**

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10000000153-ttip-conference/>.

ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY (AMO)

Asociace pro mezinárodní otázky je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Základním posláním AMO je přispívat k hlubšímu porozumění mezinárodnímu dění. Díky svým aktivitám doma i v zahraničí a dlouholeté historii je AMO vnímána jako čelní nezávislá instituce svého druhu v České republice.

K dosažení svých cílů AMO:

- formuluje a vydává studie a analýzy;
- pořádá mezinárodní konference, expertní semináře, kulaté stoly, veřejné diskuse;
- organizuje vzdělávací projekty;
- prezentuje kritické názory a komentáře k aktuálnímu dění pro domácí a zahraniční média;
- vytváří příznivější podmínky pro růst nové generace expertů;
- podporuje zájem o disciplínu mezinárodních vztahů mezi širokou veřejností;
- spolupracuje s řadou dalších domácích i zahraničních institucí.

VÝZKUMNÉ CENTRUM AMO

Výzkumné centrum Asociace pro mezinárodní otázky je předním českým think-tankem, který není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskuzi. Hlavním cílem Výzkumného centra je systematické sledování, analýza a komentování mezinárodního dění se zvláštním zaměřením na zahraniční politiku České republiky.

Výzkumné centrum bylo založeno v říjnu 2003 jako analytický útvar Asociace pro mezinárodní otázky se zaměřením na mezinárodní vztahy a zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku. Jádrem VC AMO je [tým analytiků](#), jejichž prostřednictvím nabízíme odbornou expertízu v hlavních problémech světových regionů a klíčových otázkách současné mezinárodní politiky. Výzkumné centrum zpracovává [vlastní odborné studie](#), analytici poskytují [komentáře](#) k aktuálnímu dění prostřednictvím médií. Dedikovanou platformou pro hodnocení mezinárodní politiky je [blog AMO](#).

www.amo.cz

